

[Andreas Hansen.]

stændigt dette skal være. Det er vel afhængigt af udviklingen.

Når jeg vil tale til fordel for den skitse fra Sønderjylland, der er sendt til det høje ting, er det mere for at sige, at det for mig ikke først og fremmest drejer sig om at skabe et nationalt universitet, men grænselandet er nu engang ikke alene grænseland til Tyskland, men til hele Europa, det, der ligger syd for Skelbæk. Skal vi til at snakke om, hvor et universitet bør ligge, som skal have betydning, når vi kommer ind i et større europæisk fællesskab, må det vel placeres i Sønderjylland.

Her vil jeg gerne føje til i lighed med dem, der har talt derfor, at man kunne også, svarende til hvad der er sket i Odense, hvor man har startet et nyt universitet med et medicinsk fakultet, starte et andet sted med et humanistisk fakultet. Jeg husker den diskussion i 1962, da man også fra denne talerstol foreslog at placere et kommende universitet i Sønderjylland. Da gik det mand og mand imellem i det høje ting i korridorerne: nå ja, vi kan da godt love jer et universitet, for I sønderjyder kan alligevel ikke blive enige om, hvor det skal ligge. Det har nu vist sig, at det kunne de alligevel, og jeg vil derfor gerne takke dem, der har talt for, at man skal tænke på det sønderjyske område ved placeringen af kommende universiteter, takke dem for den velvilje, de har vist, og så udtale håbet om, at man, når planlægningsudvalget bliver sat i gang, ikke på forhånd lægger sig fast med hensyn til, hvor man skal begynde, og hvilke fakulteter man skal begynde på.

Jeg vil give det ærede medlem hr. Morten Lange ret i, at når man ved, at der skal oprettes et fjerde, et femte og et sjette universitet, kan man jo godt begynde, uden at man først skal være enig om, hvilken udstrækning dette universitet skal have. Det vil altså sige, at selv om man i dag ved, at udbygningen af det kommende universitet skal foregå i Odense, kan man samtidig foretage en planlægning af et universitet i den sønderjyske landsdel og, da der er enighed om, at det skal være i Haderslev, begynde her med det humanistiske fakultet. Efter de planer, der foreligger, kan der ikke være tvivl om, at der også her er jord

til rådighed; det fremgår tydeligt af de planer, der er fremlagt.

From: Når planlægningsudvalget konkluderer i, at den mest rationelle og billigste form må være at udbygge universitetet i forbindelse med det medicinske fakultet i Odense, tror jeg ikke, man kan anfægte denne konklusion, og jeg vil gerne rette en tak til planlægningsudvalget for dygtigt arbejde og for en overskuelig og letfattelig betænkning.

Der er derimod et andet område, hvor jeg gerne vil have lov til at kritisere udvalget. Det blev udtrykkelig pålagt udvalget at tage hensyn til nationale og kulturelle forhold i Sønderjylland. Jeg synes, udvalget har taget sig denne opgave meget let. Jeg ved ikke, hvor meget man har drøftet det — af naturlige grunde — men det, der er kommet til udtryk i betænkningen, er i hvert fald mindre end lidt, og det er derfor, jeg har bedt om ordet; det er derfor, jeg gerne vil have lov til at stille folketinget og regeringen over for forhold, som ingen af os kommer uden om at tage stilling til i dag og netop nu.

Når grænsen mellem Danmark og Tyskland er, hvor den er, så bliver vi nødt til at indrømme, at det i høj grad skyldes, at man fra Danmarks side i historiens forløb ikke har været sig denne kulturelle og nationale opgave bevidst. Fejltagelser og forsømmelser blev bragt til en tragisk afslutning i 1864; og kun fordi den sønderjyske befolkning efter 1864 tog sagen i sin egen hånd, blev resultatet i 1920 ikke værre, end det blev. Men danske i Sønderjylland og på begge sider af grænsen står stadig væk på denne folkelige og nationale forpost, og det vil være en meget alvorlig fejltagelse at tro, at det hele nu går af sig selv. Udviklingen går stadig væk videre, og med det perspektiv, der nu tegner sig, enten vi bliver medlem af det europæiske fællesmarked eller ej, vil behovet for kulturelle ressourcer i Sønderjylland naturligvis være så stort som nogen sinde. Vort nationale forhold til Tyskland skal efter min mening bygge på gensidig respekt og forståelse, men en forudsætning for, at dansk kultur kan hævde sig, må vel være, at der består en vis lighed i vilkårene. Der er, som